

Uchwała nr 72/2025
Walnego Zebrania Członków Związku Gmin i Powiatów
Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego
z dnia 27 maja 2025 r.

w sprawie: przyszłego kształtu Wieloletnich Ram Finansowych 2028-2035,
z uwzględnieniem strategicznych priorytetów oraz interesów jednostek
samorządu terytorialnego.

Na podstawie § 16 pkt 3a) Statutu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego
Województwa Śląskiego, przyjętego Uchwałą Walnego Zebrania Członków Związku Gmin
i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego nr 2/2013 z dnia 3 października
2013 roku, z późniejszymi zmianami

Walne Zebranie Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego
Województwa Śląskiego uchwala:

- § 1. Przyjąć stanowisko w sprawie przyszłego kształtu Wieloletnich Ram Finansowych
2028-2035, z uwzględnieniem strategicznych priorytetów oraz interesów jednostek
samorządu terytorialnego, w brzmieniu jak w załączniku nr 1 do niniejszego
stanowiska.
- § 2. Przekazać stanowisko w szczególności do:
- Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej;
 - Zarządu Województwa Śląskiego.
- § 3. Powierzyć realizację niniejszej uchwały Przewodniczącemu Zarządu Związku.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Jarosław Makowski

w zastępstwie

Przewodniczącego Walnego Zebrania Członków Związku

Karolina Jaszczyk

Dyrektor Biura Związku

Stanowisko Walnego Zebrania Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego w sprawie przyszłego kształtu Wieloletnich Ram Finansowych 2028-2035, z uwzględnieniem strategicznych priorytetów oraz interesów jednostek samorządu terytorialnego.

Fundusze europejskie są szansą dla samorządów na rozwój i realizację priorytetowych zadań, a w szczególności przedsięwzięć infrastrukturalnych. Przez ostatnie 20 lat **polityka spójności stanowi kluczowe narzędzie wspierania rozwoju regionów i źródło finansowania inwestycji polskich samorządów, o czym świadczy dotychczasowe efektywne wykorzystywanie funduszy unijnych, zwłaszcza na poziomie regionalnym.** Walne Zebranie Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, mając na uwadze konieczność skutecznego i sprawiedliwego wykorzystania środków unijnych w nadchodzącej perspektywie finansowej, wyraża swoje stanowisko w zakresie przyszłych Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028-2035.

W pełni popieramy **utrzymanie regionalnego modelu zarządzania środkami oraz kluczową rolę Związków ZIT w koordynacji i realizacji polityki spójności.** Budżet Unii Europejskiej powinien w dalszym ciągu wspierać regiony poprzez **instrument Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, który powinien pozostać jednym z filarów polityki regionalnej.** Związki ZIT powinny nadal pełnić kluczową rolę we wdrażaniu polityki spójności na poziomie lokalnym i regionalnym, koordynowaniu i rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych, a także integrowaniu działań między różnymi szczeblami samorządu. Przyszła polityka spójności nadal powinna opierać się na zasadach **zdecentralizowanego zarządzania i partnerstwa, wzmacniając rolę regionów** w przygotowywaniu i realizacji przyszłych dokumentów programowych. Popieramy **zwiększenie partycypacji miast w kształtowaniu priorytetów inwestycyjnych oraz elastyczność w zakresie alokacji środków pomiędzy funduszami i działaniami.**

Mając na uwadze obecną sytuację geopolityczną, niezbędne jest **stworzenie rezerwy finansowej umożliwiającej szybkie uruchomienie środków w przypadku nieprzewidzianych zdarzeń, takich jak katastrofy naturalne, konflikty czy kryzysy gospodarcze.** Proponujemy wdrożenie mechanizmu rewizji WRF co 2–3 lata, co pozwoli lepiej dostosować instrumenty finansowe do dynamicznie zmieniających się warunków. Z uwagi na wyżej wspomnianą sytuację geopolityczną, a także postępujący rozwój e-usług publicznych, uważamy, że niezwykle ważne w przyszłej perspektywie finansowej jest wspieranie rozwiązań zapewniających cyberbezpieczeństwo.

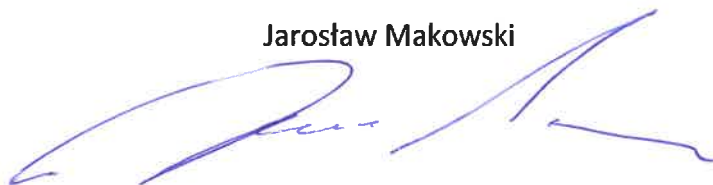
Opowiadamy się za **kontynuacją wdrażania Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji jako uzupełniającego dla Polityki Spójności** instrumentu dedykowanego podregionom górniczym, zarządzanego przez samorząd województwa, z zachowaniem dotacyjnej formy wsparcia. Długotrwałe wsparcie dla regionów i społeczności przyczyni się do **budowania ich odporności na zmiany klimatyczne oraz gospodarcze**, co jest kluczowe w obliczu globalnych wyzwań przed którymi stoją nasze samorządy. Jednocześnie podkreślamy **potrzebę zapewnienia większej elastyczności w jego wdrażaniu, umożliwiającej realizację kompleksowych działań bez nadmiernego podziału na wąskie obszary tematyczne**. Proces transformacji w regionach węglowych i przemysłowych to złożone wyzwanie społeczne, środowiskowe i gospodarcze, które wymaga podejścia zintegrowanego. Ograniczanie możliwości finansowania do ściśle zdefiniowanych kategorii projektów może utrudniać efektywne planowanie i wdrażanie działań odpowiadających na rzeczywiste, lokalne potrzeby. Kluczowe jest zatem stworzenie przestrzeni **umożliwiającej łączenie różnych typów interwencji w ramach jednego projektu** – od działań rekultywacyjnych, inwestycje infrastrukturalne, przez wsparcie przedsiębiorczości, po działania społeczne i edukacyjne – w ramach spójnych, regionalnych i lokalnych strategii transformacji. Istotne jest również **wspieranie działań z zakresu efektywności energetycznej, OZE, ochrony bioróżnorodności, adaptacji do zmian klimatu i retencjonowania wód, szeroko rozumianej mobilności, włączając w to przebudowę/modernizację układów drogowych, budowę nowych połączeń drogowych i parkingów P&R, zakup niskoemisyjnego taboru oraz rozwój nowych systemów transportu publicznego, rozwoju systemów IT i e-usług publicznych oraz gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ)**. W przypadku GOZ postulujemy o liberalizację zasad dotyczących dofinansowania inwestycji takich jak spalarnie odpadów. **Realizacja tych działań jest niezbędna do osiągnięcia założonych celów ekologicznych, klimatycznych i społecznych, a także pozwoli na budowanie bezpieczeństwa i niezależności energetycznej.**

Niezbędne jest w naszej opinii **uwzględnienie rosnącej potrzeby inwestycji w rewitalizację zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich, które zmagają się z wielowymiarowymi wyzwaniami społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi**. Rewitalizacja, jako narzędzie poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększania atrakcyjności lokalnych społeczności, powinna pozostać jednym z priorytetów polityki spójności. Równocześnie, aktualne i przyszłe zagrożenia zdrowotne i trendy demograficzne uwypukliły **konieczność systemowego wsparcia dla rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia**. W szczególności należy zapewnić środki na **modernizację szpitali, rozwój sieci opieki ambulatoryjnej, wzmacnianie wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego oraz wdrażanie rozwiązań e-zdrowia, zwłaszcza w regionach o ograniczonym dostępie do usług medycznych**. Inwestycje te nie tylko podnoszą poziom bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców, ale również przyczyniają się do wyrównywania szans rozwojowych między regionami.

Postulujemy również o uwzględnienie przedsięwzięć z zakresu promocji zdrowia i aktywności fizycznej, poprzez **wsparcie inwestycji w infrastrukturę sportową** przyczyniającą się do poprawy zdrowia publicznego. Dostęp do obiektów sportowych sprzyja aktywności fizycznej, redukuje ryzyko chorób cywilizacyjnych i poprawia jakość życia. Inwestycje w sport mogą także stymulować lokalną gospodarkę poprzez tworzenie miejsc pracy, zarówno w budownictwie, jak i w późniejszym zarządzaniu obiektami sportowymi.

Walne Zebranie Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego deklaruje pełną gotowość i zaangażowanie do aktywnego włączenia się w prace nad kształtem Wieloletnich Ram Finansowych 2028-2035 i apeluje o uwzględnienie powyższych postulatów w dalszych negocjacjach i konsultacjach.

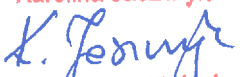
Jarosław Makowski

w zastępstwie

Przewodniczącego Walnego Zebrania Członków Związku

Karolina Jaszczyk

Dyrektor Biura Związku